

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

nota
TER BESLISSING

Definitieve tenderregelingen voor IJmuiden Ver
Gamma-A en Gamma-B

Parafenroute

Aanleiding

De tenders voor de kavels IJmuiden Ver Gamma-A (1 GW) en Gamma-B (1 GW) zijn voorzien om te openen op 26 november en te sluiten op donderdag 10 december om 17:00 uur van dit jaar. Zes maanden vooraf, halverwege juni, moeten de definitieve tenderregelingen zijn gepubliceerd om de markt voldoende voorbereidingstijd te geven om een aanvraag op te kunnen stellen. Via deze nota worden de definitieve tenderregelingen en Kamerbrief aan u voorgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- Akkoord te gaan met het ophogen van het maximale tenderbedrag van Gamma-A van € 104/MWh naar € 117/MWh en voor Gamma-B van € 103/MWh naar € 116/MWh;
- De dekking (€ 1,5 miljard) hiervoor te halen uit de gereserveerde coalitieakkoordmiddelen voor 40 GW windenergie op zee.
- Akkoord te gaan met de bijgevoegde Kamerbrief door deze te ondertekenen en te versturen aan de Eerste en Tweede Kamer op of na 12 juni;
- Akkoord te gaan met de bijgevoegde definitieve tenderregelingen voor IJmuiden Ver Gamma-A en Gamma-B, de regeling en de toelichting te ondertekenen en deze te publiceren in de Staatscourant na het versturen van de Kamerbrief aan de Eerste en de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De ontwerp-tenderregelingen van IJmuiden Ver Gamma-A en Gamma-B zijn openbaar geconsulteerd. De reacties zijn aanleiding geweest voor een aantal wijzigingen:
 - o Het maximale tenderbedrag voor Gamma-A en Gamma-B is verhoogd vanwege onzekerheid over het invoedingstarief; en
 - o Diverse bepalingen en de toelichting in de tenderregelingen zijn gewijzigd en of verduidelijkt, met name met betrekking tot de eisen vanwege de Europese *Net Zero Industry Act* (NZIA).
- Aanleiding voor het verhogen van het maximale tenderbedrag is dat het PBL in zijn advies over het maximale tenderbedrag geen rekening heeft kunnen houden met het invoedingstarief dat de ACM voornemens is om in te voeren. Dit omdat de ACM

nog geen duidelijkheid heeft gegeven over de vormgeving en hoogte van het tarief waardoor het effect op de businesscase niet te berekenen is.

- De ACM zal in de komende maanden een ontwerpbesluit voorbereiden met keuzes over de vormgeving, tariefhoogte en overgangperiode van het invoedingstarief. Het ontwerpbesluit wordt begin 2027 gepubliceerd, maar in september 2026 wordt (een deel van) de inhoud gedeeld. Deze informatie komt echter te laat voor de vaststelling van de definitieve tenderregelingen voor IJmuiden Ver Gamma-A en Gamma-B waarmee windparkontwikkelaars een aanvraag kunnen voorbereiden.
- Het verhogen van het maximale tenderbedrag biedt windparkontwikkelaars de ruimte het risico van het invoedingstarief in te prijzen. Een voldoende hoog maximale tenderbedrag leidt naar verwachting, zoals het PBL ook schrijft in zijn advies, tot toenemende competitie. Dit moet leiden tot een verhoogde slagingskans van de tenders dat kan bijdragen aan een lager winnend tenderbedrag en daarmee lagere kosten voor de Rijksoverheid
- Om windparkontwikkelaars het invoedingstarief beter in te laten prijzen en de kans oversubsidiëring te verkleinen wordt met de ACM besproken hoe op zo kort mogelijke termijn meer duidelijkheid gegeven kan worden over de vormgeving en de implementatie. Onder andere hierover heeft u aan de ACM een brief gestuurd en vindt op hoog ambtelijk niveau overleg plaats.
- De middelen voor het ophogen van het maximale tenderbedrag (€ 1,5 mld.) kunnen worden gehaald uit de coalitieakkoord (CA) middelen voor de ontwikkeling van 40 GW windenergie op zee. Dit heeft dus geen gevolgen voor andere doelen van het kabinet.
- Een winnend tenderbedrag hoger dan de € 103/MWh en € 104/MWh heeft wel een effect op de openstelling van toekomstige tenders van windenergie op zee en daarmee het doelbereik van 40 GW, omdat er dan minder middelen resteren. Hierover wordt u later geïnformeerd in het kader van augustusbesluitvorming over de overheveling van de CA-middelen vanaf de Aanvullende Post van Financiën.
- Na jaren van subsidievrije tenders van wind op zee, en de snelle omslag naar de noodzaak van subsidie, is er een succesvolle tender nodig die de marktprijs voor wind op zee zet. De doorontwikkeling van de routekaart en toekomstige tenders kunnen hiermee beter worden voorspeld en voorbereid.
- Omdat het een budgetophoging betreft ten opzichte van de voorjaarsnota, 1^e suppletoire begroting, die pas verwerkt wordt bij ontwerpbegroting 2026, is met het oog op het budgetrecht van beide Kamers het advies om de brief naar beide Kamers te sturen).

Toelichting

Ophogen van het maximaal tenderbedrag

- Het PBL heeft een met de markt geconsulteerd advies gegeven over het te hanteren maximum tenderbedrag voor IJmuiden Ver Gamma-A van € 104/MWh en voor Gamma-B € 103/MWh.
- Het PBL verwacht met het maximale tenderbedrag dat het merendeel van de geïnteresseerde marktpartijen een positieve businesscase heeft. Hierdoor ontstaat een competitieve tender waardoor het uiteindelijke winnende bod lager kan uitvallen. Door een competitieve tender is de kans op oversubsidiëring lager, omdat de markt in concurrentie de prijs bepaalt.

- Door de risico's van het invoedingstarief en de onzekerheden kan de ruimte voor een positieve businesscase binnen de oorspronkelijke budgettaire ruimte aanzienlijk kleiner worden. De marktinteresse zal hierdoor dalen en leiden tot minder of geen concurrentie in de tenders, met een verhoogde kans op mislukte tenders.
- Het mislukken van de tenders leidt tot verdere vertraging voor het behalen van de klimaatdoelstellingen en de energieonafhankelijkheid. Ook zorgt dit voor hoge maatschappelijke kosten door vertraging bij TenneT en negatieve gevolgen voor de (Nederlandse) toeleveringsketen die sterk met de economie is vervlochten (zoals Sif, Van Oord, etc.). De huidige onzekerheid schuift dan door naar de volgende tenders.
- Op basis van de consultatie en het contact met de markt is er aanmerkelijke marktinteresse voor de tender en ziet de sector uit naar de aankondiging van de budgettaire maatregel om daarop te kunnen besluiten een aanvraag voor te bereiden.
- Hoewel het ophogen van het maximale tenderbedrag naar verwachting leidt tot meer competitie en een lager winnend tenderbedrag doordat de markt in competitie de prijs bepaalt, is er een mogelijkheid dat de concurrentie achterblijft ten opzichte van het verwachte niveau. In dat geval is er een kans op oversubsidiëring en toenemende kasuitgaven.
- Niet voorkomen kan worden dat een aanvrager het risico te laag inprijst als later blijkt dat het invoedingstarief hoger wordt vastgesteld waardoor het risico toeneemt dat er na het verkrijgen van de vergunning uiteindelijk geen finale investeringsbeslissing kan worden genomen. Dit risico is er ook als het maximale tenderbedrag niet wordt verhoogd.
- Door de geboden budgettaire ruimte wordt van de markt verwacht dat het risico van de voorzienbare ontwikkeling van het invoedingstarief is meegenomen in de aanvraag. Er is na vergunningverlening geen ruimte voor de vergunninghouder om met de overheid in gesprek te gaan over aanvullende compensatie wanneer er meer bekend wordt over de vormgeving en hoogte van het invoedingstarief.

Dekking

- Het verhoogde maximale tenderbedrag leidt tot de volgende stijging van de verwachte kasuitgaven en het subsidieplafond voor IJmuiden Ver Gamma-A en Gamma-B:

IJmuiden Ver Gamma- A	Kasuitgaven incl. 10% prijsrisicobuffer	Subsidieplafond
Bij €104/MWh	€2,379 mld.	€3,978 mld.
Bij €117/MWh	€3,159 mld.	€4,758 mld.
Vershil	+ €0,780 mld.	+ €0,780 mld.

IJmuiden Ver Gamma- B	Kasuitgaven incl. 10% prijsrisicobuffer	Subsidieplafond
Bij €103	€2,271 mld.	€3,918 mld.
Bij €116	€3,051 mld.	€4,698 mld.
Vershil	+ €0,780 mld.	+ €0,780 mld.

- Door de ophoging met €1,560 mld. van het maximale tenderbedrag is er in totaal een reservering van ca. € 6,21 mld. nodig voor de tenders van IJmuiden Ver Gamma-

A en Gamma-B. Voor deze tenders stond 4,744 mld. Gereserveerd (vanuit het Actieplan wind op zee september 2025 en het Coalitieakkoord Aan de Slag). In de reservering van het Actieplan wind op zee zat nog € 93 mln. ruimte, voor het restant van € 1,466 mld., zal gebruik worden gemaakt van de middelen die bij het Coalitieakkoord zijn gereserveerd voor de uitrol van windenergie op zee tot 40 GW. Dit zal na akkoord worden verwerkt in de ontwerpbegroting 2027.

- Het ophogen van het maximale tenderbedrag kan ten koste gaan van de openstelling van toekomstige tenders voor wind op zee als het winnend tenderbedrag hoger ligt dan € 103/104/MWh, omdat ten tijde van de reservering van de Coalitieakkoord-middelen uitgegaan was van € 103/104 per 1 GW en er dan dus minder middelen resteren.
- Door de verhoogde concurrentie is er een redelijke kans dat het winnend tenderbedrag lager uitvalt dan het maximale tenderbedrag. In dat geval zijn ook de gevolgen van deze ophoging voor toekomstige openstellingen lager.
- In de kamerbrief over IJmuiden Ver Gamma-A is benoemd dat de subsidie-intensiteit € 220/ton CO₂ is bij een tenderbedrag van € 104/MWh. Met € 117/MWh is de subsidie-intensiteit € 278/ton CO₂. Ter vergelijking: dit is lager dan het maximale bedrag van € 300/ton CO₂ dat binnen de SDE wordt gebruikt. Dit kan lager uitvallen als het winnende tenderbedrag lager is. De uiteindelijke uitgaven tijdens de looptijd zijn vervolgens afhankelijk van de ontwikkeling van de elektriciteitsprijzen.

Proces

- Als u akkoord bent wordt de benodigde mutatie verwerkt in de Miljoenennota en worden de definitieve tenderregelingen gepubliceerd in de Staatscourant nadat de Kamerbrief is verzonden aan de Eerste en Tweede Kamer.
- Na het publiceren van de tenderregelingen wordt er formeel genotificeerd bij de Europese Commissie voor de staatssteungoedkeuring. Goedkeuring wordt enkele maanden daarna verwacht. Er is een voorbehoud voor deze staatssteungoedkeuring opgenomen in de regeling.
- Als de tender is gesloten op 10 december is het de verwachting dat u in het eerste kwartaal van 2027 de vergunningwinnaars bekend kunt maken.

Niet voor openbaarmaking